Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	30 september 2021
Portefeuille(s)	Ruimtelijke ontwikkeling en Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s):	Marieke van Doorninck
Behandeld door	Ruimte en Duurzaamheid, [redacted] @amsterdam.nl
Onderwerp	Cluster Energie Strategie 1.0. NZKG

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 7 september 2021 heeft het College van B&W de (concept) Cluster Energie Strategie 1.0. Noordzeekanaalgebied (CES 1.0 NZKG) in de vergadering vastgesteld. U treft het document in de bijlage.

Aanleiding

Het Noordzeekanaalgebied (NZKG) is het industriegebied dat zich bevindt tussen IJmuiden en Amsterdam. Het NZKG omvat verschillende zeehavens - waaronder de haven van Amsterdam - alsook zware industrie zoals Tata Steel. Het NZKG is een strategische locatie voor de toekomstige duurzame energie- en grondstoffenvoorziening op regionaal en (inter)nationaal niveau. Met een jaarlijkse CO_2-uitstoot van 18,3 Mton staat het NZKG voor een grote CO_2-reductie opgave.

Amsterdam is lid van het Bestuursplatform NZKG. Sinds de huidige collegeperiode is naast het reguliere Bestuursplatform NZKG een apart Bestuursplatform Energiestransitie NZKG[1] in het leven geroepen, dat specifiek is gericht op de versnelling van de energietransitie. De Cluster Energie Strategie (CES) is een product dat door alle industrieclusters in Nederland wordt opgesteld en brengt per industriecluster in beeld welke infrastructuur moet worden gerealiseerd om de ambities voor CO_2-reductie te realiseren. Hiermee geven de zes industrieclusters vervolg aan afspraken die zijn gemaakt in het landelijke klimaatakkoord voor de reductie van 19,4 Megaton CO_2 voor 2030 in de sector Industrie.

CES 1.0 NZKG

De CES 1.0 NZKG is een gezamenlijk product van de leden van het Bestuursplatform Energietransitie NZKG. Hierin is inzichtelijk gemaakt hoe de vraag en aanbod van verschillende

[1] Het Bestuursplatform Energietransitie NZKG bestaat uit: Provincie Noord-Holland en de gemeentes: Amsterdam, Beverwijk, Haarlemmermeer, Heemskerk, Velsen en Zaanstad alsmede Tennet , Alliander, Gasunie, Vattenfall, ORAM, Port of Amsterdam, Zeehaven IJmuiden en Tata Steel

energiedragers zich gaan ontwikkelen, op het moment dat projecten in de energietransitie zijn gerealiseerd. Op basis van deze analyse is inzichtelijk gemaakt welke aanvullende infrastructuren

nodig zijn voor (versnelde) realisatie van de CO_2-reductie doelstellingen. In de CES 1.0 zijn drie sleutel-energieprojecten opgenomen van nationaal belang:

1) Verzwaring en uitbreiding van het landelijke elektriciteitsnetwerk van Tennet in de regio;

2) Aanleg van een 'Regional Integrated Backbone' voor waterstof tussen IJmuiden (Nobian/Tata Steel) en de industrie in het Amsterdamse (en Zaanse) havengebied;

3) Ontsluiting van het CO_2-netwerk, voor CO_2-opslag onder de bodem van de Noordzee.

Naast deze projecten van nationaal belang zijn in de CES ook projecten opgenomen van regionaal belang:

- Een stoomnet in de Amsterdamse Haven
- Een lokaal waterstofnet in de haven (H2avennet)
- Een waterstofnet voor Zaandam (ZaannetH2)
- De verzwaring van het regionale midden- en laagspanning elektriciteitsnet

Voor de gemeente Amsterdam zijn deze infrastructuren essentiële randvoorwaarden voor het realiseren van de doelstellingen van de *Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal (R&D*), *Gemeentelijke Visie Haven (EZ*) en het hieruit voortgekomen *Programma Verduurzaming Haven en Industrie.*

Voor het CCS-spoor geldt dat het realiseren van een passende infrastructuur cruciaal is voor het afvangen, transporteren en opslaan van 450 kiloton CO_2 bij het AEB, wat gelijk staat aan 9% van de totale CO_2 uitstoot van Asterdam. Voor waterstof zijn deze infrastructuren noodzakelijk voor de ontwikkeling van een regionale waterstof economie en de aansluiting van vraag en aanbod van groene waterstof in het havengebied. Voor elektriciteit geldt dat zowel de verzwaring van het Tennet-net als verzwaring van het midden- en laagspanningsnet van Liander cruciaal zijn voor het toekomstbestendig maken van het elektriciteitsnetwerk. In de CES 1.0 NZKG wordt ook expliciet aandacht gevraagd voor de actuele congestie problematiek op het elektriciteitsnetwerk van Liander.

<u>Vaststelling en vervolg</u>
Nadat de CES 1.0 NZKG is vastgesteld door de leden van het Bestuursplatform Energietransitie NZKG wordt deze ingediend bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Op 15 november 2021 wordt de inzet vanuit de CES besproken met de minister en staatsecretaris van EZK tijdens het *Bestuursoverleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (BO MIEK)*. Projecten waarvan nut en noodzaak voldoende zijn aangetoond in de CES zullen worden opgenomen en verder worden ondersteund vanuit de MIEK-systematiek. Uit een voorlopige voorselectie blijkt dat de projecten die door het NZKG worden ingediend hiervoor in aanmerking komen.

Hoe en op welke wijze deze projecten vervolgens verder worden ingepast dient nog nader te worden uitgewerkt. De bestemde en nog beschikbare (fysieke en milieu) ruimte spelen een belangrijke rol bij de realisatie. Daarbij zijn aspecten als gezondheid, milieu en leefbaarheid randvoorwaardelijk, mede door het sterk verstedelijkte karakter van het NZKG.

De volgende fase van de Cluster Energie Strategie zal uitgevoerd worden in het uitvoeringsprogramma energietransitie NZKG, in nauwe samenhang met andere (ruimtelijke) regionale trajecten zoals de MRA-verstedelijkingsstrategie.

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke ontwikkeling en Duurzaamheid

Bijlage
Cluster Energie Strategie 1.0 Noordzeekanaalgebied